

Podklad Asociácie priemyselných zväzov a dopravy na mimoriadne rokovanie HSR SR dňa 12.10.2022

Problémy s obchádzaním štandardného legislatívneho procesu (RÚZ)

1. Postoj APZD

APZD súhlasí s návrhom RÚZ na zmenu zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku NR SR a Legislatívnych pravidiel vlády SR.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

Obchádzanie štandardného legislatívneho procesu považujeme za narušenie partnerstva medzi štátom, zamestnávateľmi a zamestnancami a princípov, ku ktorým sa Slovenská republika prihlásila podpisom Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v Európskom pilieri sociálnych práv, v Charte základných práv Európskej únie a v ratifikáciou dohovorov Medzinárodnej organizácie práce.

Za obchádzanie štandardných legislatívnych procesov považujeme **sťaženie alebo úplné vylúčenie sociálneho dialógu prostredníctvom:**

- **skrátенých legislatívnych konaní** použitých v rozpore s legislatívnymi pravidlami vlády a zákonom o rokovacom poriadku NR SR, a
- predkladania **poslaneckých návrhov** s cieľom vyhnúť sa celospoločenskej diskusii.

Neupierame poslancom ústavné právo predkladať zákony. Toto právo by nemalo byť zneužívané na obchádzanie štandardného legislatívneho procesu.

a) Vnímame **chaotické správanie v predkladaní poslaneckých návrhov:**

- na aktuálne rokovanie NR SR bolo predložených takmer 100 poslaneckých návrhov, čo je **3-krát viac** ako po iné rokovania,
- to nepovažujeme za dobrý znak parlamentnej demokracie, ale za **čoraz väčší individualizmus poslancov** a legislatívnu neprehľadnosť,
- poslanecké návrhy prinášajú **závažné zmeny pre podnikateľské prostredie a sociálnu oblasť**, pri ktorých **absentuje akýkoľvek dialóg so sociálnymi partnermi** a dotknutými stranami,

- poslanecké návrhy pre krátkosť času **nie sú predmetom pripomienkových konaní, čo sa odráža na ich kvalite**, ktorú bude potrebné v budúcnosti odstrániť,
- mnohé aktuálne predložené poslanecké návrhy **nemajú koncepčnú víziu, skôr ju narúšajú** (napr. v prípade starobných dôchodkov) a majú populistický charakter (stupne náročnosti práce a príplatky).

b) Bezprecedentné **zneužitie inštitútu skráteného legislatívneho konania**:

- skrátené legislatívne konanie je proces, ktorý **by mal byť používaný iba v situáciách ohrozenia štátu**, ochrany ľudských práv alebo odvrátenie hospodárskych škôd,
- je neakceptovateľné sa za tieto pojmy skrývať len preto, že **je to pohodlnejšie pri presadení zákona alebo získavaní politického kreditu** na úkor verejných financií,
- pretlačovanie zákonov, ktoré si želá vláda bez ohľadu na zbytok verejnosti, **vedie k premene demokratického štátu na štát autoritársky**.

Príkladom je „Protiinflačný balíček“ v sume 1,2 miliardy ročne, ktorého hospodárske dopady nikto riadne nepreskúmal bol prijatý iba za 6 dní alebo presadenie 13. dôchodku v roku 2020 v sume 0,5 miliardy ročne za 4 dni.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Cieľom návrhu RÚZ je **zmena a zlepšenie systému predkladania poslaneckých legislatívnych návrhov** tak, aby garantované ústavné právo poslanca ich predkladať, ale boli súčasne zachované požiadavky demokratického a právneho štátu.

Navrhované zmeny v zákone č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku NR SR:

- navrhuje sa zmena postupu vlády pri predložených poslaneckých návrhov, ktorá má zabezpečiť kvalitu predkladaných návrhov a povinné zapájanie sociálnych partnerov. RÚZ navrhuje:
  - o vláda SR by mala okrem stanoviska k návrhu zákona **vypracovať už aj doložku a analýza vplyvov ako aj doložku zlučiteľnosti**,
  - o Vláda SR **musí predložiť návrh zákona do medzirezortného pripomienkového konania**,
  - o NR SR bude môcť pokračovať v rokovaní o návrhu zákona iba so súhlasom vlády (dnes platí, ak vláda nedá súhlas do 30 dní – rokovanie pokračuje),
- aj na skrátené legislatívne konania by sa mala vzťahovať lehota 24 hodín na predloženie písomných materiálov do rozpravy NR SR (dnes sa táto lehota na skrátené konanie nevzťahuje).

Navrhované zmeny v Legislatívnych pravidlách vlády SR:

- navrhuje sa zaviesť povinnosť vlády prerokovať poslanecký návrh s príslušnými rezortami a aj s ostatnými subjektami (vrátane sociálnych partnerov).

Ďalšie navrhované zmeny RÚZ:

- **Ukončiť zneužívanie skráteného legislatívneho konania v NR SR** – využívať ho iba v opodstatnených prípadoch a schválenie zákona podmieniť kvalifikovanou väčšinou NRSR (90 hlasov).
- **Sprehľadniť a zjednotiť legislatívny proces** – dnes je upravený Rokovacím poriadkom NR SR, zákonom o tvorbe právnych predpisov, Legislatívnymi pravidlami vlády SR a Legislatívnymi pravidlami tvorby zákonov. V praxi by bol celý legislatívny proces od začiatku až po zverejnenie sledovaný iba na **Slov-lexe**.
- Umožniť **predkladanie zásadných pripomienok aj iným ako povinne pripomienkujúcim subjektom**, tak ako to bolo do augusta 2022 (pozn. zmena Slov-lexu spôsobila, že nepovinné subjekty môžu predkladať iba obyčajné už nie zásadné pripomienky).
- **Zaviesť štatút pracovných skupín a komisií zriaďovaných ministerstvami pri príprave legislatívnych návrhov**. Podľa našich skúseností sú zriaďované iba formálne na splnenie procedurálnych úloh bez reálneho prínosu. Navrhuje sa vytvoriť jednotný formát správania týchto skupín, kde bude jasné ako sa pracuje s podnetmi či pripomienkami a s akým výsledkom.
- Poslanecké návrhy by mali byť ešte pred I. čítaním adekvátne posúdené či vôbec spĺňajú atribúty návrhu zákona a môžu byť vôbec zaradené do NR SR. V mnohých návrhoch absentuje očakávaná legislatívna kvalita návrhov a na schôdzu je tak zaradené úplne všetko.